

Rize Milli Eğitim Müdürlüğü

Güçlü Yarınlar için

2023 Eğitim VİZYONU

2023 Eğitim Vizyonu Uygulama Çalıştayı Sonuç Raporu

Strateji Geliştirme Şubesi

Ocak- 2019

Rize

RİZE İLİ 2023 EĞİTİM VİZYONU UYGULAMA ÇALIŞTAYI SONUÇ RAPORU

GİRİŞ

Rize Milli Eğitim Müdürlüğü olarak; eğitimin toplumumuz için tek alternatif ve tükenmeyecek umut kaynağı olduğu bilinciyle, yağmur ülkesi şehrimizin çocuklarını hayallerine kavuşturmak için 323 eğitim kurumumuzda, 67.362 öğrenciye, 4735 öğretmenimizle eğitim vermekteyiz.

93 ilkokul, 99 ortaokul, 47 meslek lisesi, 9 fen lisesi, 1 sosyal bilimler lisesi, 20 Anadolu lisesi, 4 temel lise ve 2 bilim sanat merkezimizde çağın ve geleceğin becerileriyle donanmış ve bu donanımı insanlık hayrına sarf edebilen, bilime sevdalı, kültüre meraklı, nitelikli, ahlâklı çocuklar yetiştirmeye çalışıyoruz.

2023 Eğitim Vizyonu Uygulamaları Çerçevesinde İlimizin Güçlü Yanları ve Sahip Olduğu Fırsatlar

- Okullarımızın donanım, fiziksel ve teknolojik altyapı sorunlarının büyük ölçüde çözülmüş olması,
- Özellikle ortaöğretimde olmak üzere okul türü çeşitliliğinin yüksek, alternatiflerin fazla olması; okul, derslik ve öğretmen başına düşen öğrenci sayılarına ilişkin göstergeler ile okullaşma oranlarının Türkiye ortalamalarının üzerinde olması,
- İl, ilçe ve okullar düzeyinde öğrencilere yönelik sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin yoğun olması
- Özel eğitimde farklı engel tür ve derecelerine, özel yetenekli bireylere hizmet sunan kurumlarımızın olması, her tür ve kademedeki kaynaştırma uygulamalarına sahip olmamız
- Yerel yönetimlerin Milli Eğitim Müdürlüğümüzle yakın iş birliği içerisinde olması ve yerel medyanın eğitim çalışmalarını tanıtmaya yönelik desteğinin olması
- Sivil toplum kuruluşları, kamu ve özel kuruluşların eğitime destek vermesi, dernek ve vakıfların eğitime yatırım yapma konusunda istekli olması,
- Eğitime özellikle fiziki yapı boyutunda katkı yapmaya hazır hayırsever sanayici ve işadamlarımızın bulunması
- Çay tarımının ve ÇAYKUR'un halkın ekonomik yapısına katkı sağlaması ve bu nedenle her haneye gelir girdisi olması
- İlimizde her geçen gün büyüme ve gelişme eğiliminde bir üniversite bulunması, üniversitemiz bünyesinde bütün temel fakültelerin bulunması

2023 Eğitim Vizyonu Uygulamaları Çerçevesinde Karşılaşılması Beklenen Sorunlar

- Toplumumuzun eğitimden beklentilerinin genelde akademik başarı odaklı olmasının eğitime olumsuz etkisi,
- Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarından mezun olanların alan/ dallarıyla ilgili ilimizde yeterli istihdam fırsatlarının bulunmaması,
- Gelişen teknolojinin birçok meslek alanında köklü değişikliklere sebep olması nedeniyle mesleki ve teknik eğitimde eğitim-üretim ve istihdam ilişkisini kurmanın zorlaşması,
- İlimizde özel okulların öğrenci sayısının azlığı ve özel sektörün eğitimdeki payının yetersiz olması

- Okul bahçelerinin öğrencilerin sosyal, sportif ve kültürel gelişimini desteklemede yetersiz kalması, öğrencilerin ders dışı zamanlarında yeteneklerini geliştirmelerini sağlayacak imkânların kısıtlı olması
- Köylerde nüfusun az olması ve dağınık yerleşme sebebiyle örgün ve yaygın eğitime erişim sorunları yaşanması, taşınmalı eğitim kapsamındaki okul ve öğrenci sayısının çok fazla olması
- Mevsimsel olarak köy ve şehir merkezleri arasındaki nüfus hareketliliklerinin yaygın eğitim çalışmalarını zorlaştırması
- Yer şekilleri, imara uygun arazinin yetersizliği, iklim şartları ve coğrafi yapının inşaat maliyetini artırması ve bu nedenle okulların fiziki yapısını geliştirme maliyetinin yüksek olması
- Okulların bağış toplama mekanizmasının yöneticilerin bireysel ilişkileriyle sınırlı kalması ve özellikle kırsal bölgelerde bağış yapacak kişi ve kurumların bulunmasında zorluk yaşanması
- İl içi nüfus hareketleri sonucunda sürekli olarak yeni okul ve derslik ihtiyacı oluşan yerlerde arsaların yetersiz ve kamulaştırma bedellerinin yüksek olması,
- Dezavantajlı ilçelerimizde görev yapan öğretmenlerin bölgede kalış süresinin düşük olması, öğretmen sirkülasyonunun fazla olması
- Doğu Karadeniz Bölgesinin engellilik oranının en yüksek olduğu ikinci bölge olmasına rağmen özel eğitim öğretmeni sayısının yetersiz olması
- Rize ilinin turizm bölgelerine uzak olması nedeniyle öğrencilerin öğrendikleri yabancı dili yaşam içerisinde kullanma şanslarının kısıtlı olması

YAPILAN ÇALIŞMALAR

- ✓ İlimizdeki ortaokul öğrencilerini, bilgisayar kullanım becerileriyle donatıp üreten bireyler haline getirmek, onlara kodlamayı öğretmek, yeni uygulamalar üretebilen bir nesil yetiştirmek amacıyla **KodlaRize Projesi** yürütülmektedir.
- ✓ Öğrencilerimizde analitik düşünme, sebep sonuç ilişkisi kurma, takım halinde çalışma yeteneklerinin geliştirilmesi ve kod okuryazarlığı bilincinin yayılmasını hedefleyen proje kapsamında 12 ilçemizde kurulan kodlama atölyelerinde kodlama, robotik, 3D tasarım ve mobil uygulama geliştirme eğitimleri verilmektedir.
- ✓ 2015 yılından beri uyguladığımız **Yüzen Okullar Projesi** 2018 yılında Bakanlığımız tarafından tüm Türkiye’de uygulanmak üzere yaygınlaştırılmıştır.
- ✓ 2017 yılında başlattığımız **Sporla Büyüyorum** projemizle ilkokul ve ortaokul öğrencilerini ders saatleri içinde sportif etkinliklerle 9 branşta uzman antrenör ve hocalarla buluşturup temel becerileri kazandırıyoruz.
- ✓ 2017 yılından beri bilim ve sanat merkezimiz Rize Belediyesi işbirliğiyle bilim merkezi olarak donatılarak örgün eğitim kurumu öğrencilerine okul saatleri içinde randevulu bir şekilde bilim merkezi hizmeti verilmektedir.
- ✓ Veri yönetimi ve bilgi toplama amacıyla İl Milli Eğitim Müdürlüğümüze bağlı tüm kurumların kullandığı RİSTA (Rize İstatistik Takip) sistemi kurulmuştur. Bu sistem ile kurumlardan istenen bilgilerin toplanması kolaylaştırılmış ve toplanan bilgilerin merkezi bir havuzda tutulması, istenildiği zaman bu bilgilere kolay bir şekilde ulaşım sağlanmıştır.

- ✓ Okulların donatım ihtiyaçlarının bir kısmı döner sermayesi olan okullar üzerinden gerçekleştirilmekte olup mesleki okulların iç imkânları ile onardığı ya da ürettiği malzemeler okullarımızın hizmetine sunulmaktadır.
- ✓ İlimizde hayırsever iş adamlarının desteği ile pek çok okul ve kurum yaptırılmış olup halen devam eden hayırsever tarafından yaptırılan yatırım projelerimiz bulunmaktadır.
- ✓ Bölgemizde yaygın eğitim programlarına katılan katılımcıların mesleki eğitim programlarında ürettikleri ürünlerin katılımcılara ekonomik katkı sağlaması ön plana çıkarılmaktadır. Bunun için özellikle turizm bölgelerinde satış reyonları, tanıtım stantları oluşturulmuştur.
- ✓ Erken çocukluk eğitiminden başlayarak üst öğrenim kademelerinde devam edecek şekilde çocukların tüm gelişim alanlarının izlenmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik hazırlanacak e-portfolyo sisteminin pilot uygulaması ilimizde yapılmıştır.
- ✓ İmam hatip ortaokulu ve liselerimizde, Din Öğretimi Genel Müdürlüğün hazırladığı Kalite Takip Sistemi (KTS) çerçevesinde sosyal ve kültürel faaliyetler yapılmakta ve izlenmektedir.

YAPILMASI PLANLANAN ÇALIŞMALAR

- 2023 Eğitim Vizyonu doğrultusunda 2019 yılı sonunda ilimizde ikili eğitimi tamamen bitirecek ve tekli eğitime geçilecek şekilde yatırım planlaması yapılmıştır.
- Öğrencilerin bilimsel, kültürel, sanatsal, sportif ve toplum hizmeti alanlarında etkinliklere katılımı artırılacak ve izlenecektir.
- İl Milli Eğitim Müdürlüğümüzün veri ve istatistik birimi güçlendirilecek, halen kullanılan, eğitimde yenilikçilik ödüllü Rize İstatistik Takip Sistemi (RİSTA) yazılımı daha işlevsel kılınacak, tüm idari kararlar veriye dayalı hâle getirilecek ve bürokratik süreçler azaltılacaktır.
- İnsan kaynağının verimli kullanılması ve ödüllendirmelerin hakkaniyetli bir şekilde yapılması sağlanacaktır.
- Yönetici ve öğretmenlerimizin mesleki gelişimine yönelik konferans, seminer ve atölye çalışması gibi etkinlikler düzenlenecektir.
- İlimizdeki fen ve sosyal bilimler liselerimizin Recep Tayyip Erdoğan Üniversitemiz ile iş birlikleri artırılacak, Üniversitede düzenlenen bilimsel etkinliklere fen ve sosyal bilimler liseleri öğrencilerinin katılımı sağlanacaktır.
- Mesleki ve teknik anadolu liselerimizin Rize'deki sektör liderleri ile yoğun bir şekilde etkileşim hâlinde olması sağlanacaktır.
- Mesleki ve teknik anadolu liselerimizde sektör talepleri ile gelişen teknoloji doğrultusunda doğru alan ve dalların açılması sağlanacak ve sergi, yarışma, meslek tanıtım fuarı vb. faaliyetler düzenlenerek buralarda verilen eğitimin görünürlüğü artırılacaktır.
- İlimizde bulunan geçici koruma altındaki öğrencilerin eğitime erişimlerinin artırılmasına yönelik projeler hazırlanacaktır.
- Öğrencilerin İngilizceyi kendisinin deneyimlemesi ve dijital içerikleri kullanmaları için DynEd İngilizce Öğrenme Platformu okullarımızda aktif olarak kullanılmaya devam edilecektir.

- Rize Ölçme ve Değerlendirme Merkezi aktif hale getirilerek, burada, gönüllü öğretmenler tarafından 2023 Eğitim Vizyonuna uygun olarak beceri temelli ölçme değerlendirme araçları hazırlanacaktır.
- Merkezi düzeyde yapılan sınavlarda elde edilen sonuçların il düzeyinde analizleri yapılacaktır.
- Yerel imkânlar harekete geçirilerek okullarımızda öğrencilerimizin düşünsel, duygusal ve fiziksel ihtiyaçlarını destekleyen, onlara ilgi ve yetenek alanlarında derinleşme fırsatı sağlayan tasarım-beceri atölyeleri (STEM, Ahşap-Hobi, Mekatronik, Robotik, Resim, Müzik) kurulacaktır.
- Özel okullar ile resmi okullar arasındaki dayanışma ve bütünleşmeyi artırmak için ortak projeler yürütülecektir.
- Çocuk ve gençlerimiz başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerine yönelik her türlü bağımlılıkla mücadeleye ilişkin farkındalık eğitimleri yaygınlaştırılacaktır.
- İl Milli Eğitim Müdürlüğü kaynaklarının dağıtımında imkân ve koşulları bakımından desteklenmesi gereken okullar öncelikli hâle getirilecektir.
- İl genelinde öğrencilerimizin kendi bölgelerinin üretim, kültür, sanat kapasitesini ve coğrafi özelliklerini keşfetmesine; yöresel yemeklerini, oyun ve folklorunu tanınmasına imkân sağlayan yarışmalar düzenlenecektir.
- Okulların ortak temel ihtiyaçları, maliyeti düşürme adına tek elden ihale ile satın alınacaktır.
- Eğitim kurumlarında geri dönüşüme uygun atıkların tek elden ilgili kurum ve kuruluşlara satılması ve elde edilen gelirin Okul Aile Birlikleri hesabına aktarılması sağlanacaktır.
- Özel eğitim alanında Engelli Bireylere Hizmet Koordinasyon Birimi, Özel Eğitim Hizmetleri Ofisi ve Engelli Entegrasyon Merkezi kurulacaktır.
- Yaygın eğitimde özellikle dijital ve sosyal medya okuryazarlığına ilişkin farkındalık ve beceri eğitimleri düzenlenirken kursiyerlerin eğitim seviyeleri dikkate alınarak, özellikle 50 yaş üzerindeki kursiyerler için teknoloji okuryazarlığı programları düzenlenecektir.
- Ölçme ve Değerlendirmede Öğrenci Başarı İzleme Araştırması kapsamında 2019 Nisan ayında 4 ve 7. sınıflar düzeyinde örneklem üzerinden il izleme araştırması yapılacaktır.
- Sınava olan ihtiyacın azaltılması için okul/kurum web siteleri, yerel basın ve yayın kuruluşlarında yapılacak bilgilendirme faaliyetleriyle farkındalık arttırılacaktır.
- Öğretmenlerin sınavlarını beceri temelli hazırlayabilmeleri için Beceri Temelli Ölçme konusunda mahalli hizmet içi eğitimler düzenlenecektir.
- Bölgemizin koşulları göz önünde bulundurularak komşu ülkelerin dillerinin seçmeli yabancı dil olarak okullarımızda seçilmesi teşvik edilecektir.

SORUN ALANLARI

- 1) Sosyal, ekonomik ve siyasi baskı grupları ve paydaş kitlelerin zaman zaman kurumları zorlayan talepleri karşısında 2023 Eğitim Vizyonu hedeflerinden sapma ve geri düşme riski bulunmaktadır.
- 2) 2023 Eğitim Vizyonunu taşıyabilecek bilgi, beceri ve yeterliklere sahip insan kaynağının kısıtlı olması vizyonun uygulamasında sorun yaratabilir.
- 3) 2023 Eğitim Vizyonu kapsamında getirilen yeniliklerle bürokratik işlerin çoğalması çalışmaları verimsizleştirebilir.
- 4) Ortaöğretimde pansiyon hizmetlerinin tüm öğrencilere ücretsiz sunulmasıyla pansiyonlu okullarda belletmen ihtiyacı artacağından bu ihtiyacın giderilmesinde sıkıntılar yaşanabilir.
- 5) Okul Gelişim Modeli yöneticiler tarafından benimsenmezse mevcut rekabet ortamı devam edebilir.
- 6) Vizyon uygulamasının ekonomik daralma dönemine denk gelmesi nedeniyle 2023 Eğitim Vizyonu çerçevesinde yapılacak işlere yönelik genel bütçe ve yerel bütçeden kaynak sağlamakta zorluk yaşanabilir.
- 7) Tasarım- beceri atölyelerinin, okulların fiziki imkânları da göz önünde tutulursa Türkiye genelinde bütün okullarda kurulması güç olabilir. Merkezi yerlerde zaten imkânları geniş okullar bu atölyeleri kurup mevcut eşitsizlik derinleşebilir.
- 8) Vizyonun dijital içerikli hedeflerinin gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan teknolojik donanımın bazı okullarda eksik olması ya da bazı okullarda hiç olmaması uygulamanın başarısız olmasına neden olabilir.
- 9) Özel yetenekli bireylerin buluşlarını destekleyecek finansal bir oluşumun bulunmaması, patent, tescil ve faydalı model başvurularının maddi anlamda desteklenmemesi çalışmaların sürekliliğinin azalmasına neden olabilir.
- 10) Liselere ve üniversitelere girişte sınava dayalı bir sistemin olduğu, gelir dağılımındaki mevcut nicelik farkları devam ettiği ve nüfusun yerleşiminde gelir seviyesine bağlı kümelenme olduğu sürece okullar arası rekabeti ve nitelik farklarını ortadan kaldırmak zor olabilir.
- 11) e-portfolyo içerisinde yetenek ve ilgi yönünde yönlendirme yapılırken akademik eğitim dışında yapılacak yönlendirmelere veliler tarafından direnç geliştirilebilir.
- 12) Aileler, öğrencilerini ilgi ve yeteneğinden çok ekonomik kaygılara göre yönlendirme eğiliminde olabilir.
- 13) 12. sınıfın pilot bölgelerden başlamak üzere yükseköğretime hazırlık ve oryantasyon programı olarak düzenlenmesi halinde yüksek öğrenime devam etmeyen öğrencilerin durumunun belirsizliği ortaya çıkabilir.
- 14) Fen ve sosyal bilimler liselerinde akademik başarı kaygısı nedeniyle araştırma ve proje çalışmalarına katılım konusunda öğretmen ve öğrenciler isteksiz davranabilir.
- 15) Ailelerin ve okulların eğitime bakış açısının akademik başarı odaklı olması nedeniyle yarışma ve rekabet odaklı eğitim faaliyetlerinden paylaşım temelli bir anlayışa geçiş zor ve zaman alıcı olabilir.
- 16) e-Potfolyo, Öğrenme Analitiği Platformu ve Ulusal Dijital İçerik Arşivi gibi dijital sistemlere veya uygulamalara erişimde okullarda bağlantı sorunları yaşanabilir, sistemlere bilgi girişi öğretmenlere ek iş yükü getirebilir.
- 17) Ortaöğretimde öğrencilerin ilgi, yetenek ve mizaçlarına göre seçmeli ders yapısı oluşturulurken öğretmen yetersizliği ve uygun mekân eksikliği engel oluşturabilir.

- 18) Fen ve sosyal bilimler liselerinde uygulanan müfredat yapısı, mevcut atölye ve laboratuvarların fen ve sosyal bilim alanlarındaki disiplinlere göre öğrencilerin derinlik kazanması için uygun olmaması
- 19) İmam hatip okullarında meslek derslerinin azaltılması durumunda bu okullarla diğer okullar arasında fark kalmayabilir.
- 20) Kırsal kesimlerdeki imam hatip okullarıyla yükseköğretim kurumları arasında koordinasyon sağlanması zor olabilir.
- 21) Temel eğitim kurumları başta olmak üzere okullarımızda taşınmalı eğitim uygulamasının yaygın olması yapılacak bütün faaliyetler için zaman sorunu ortaya çıkarabilir.
- 22) RAM'larda Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık hizmetlerinin ön plana çıkmaması, rehber öğretmenlerin ağırlıklı olarak özel eğitim hizmetlerinde görevlendirilmesi okullardaki Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık hizmetlerinin aksamasına neden olabilir.
- 23) Özel yetenekli bireylerin gelişimi için TÜBİTAK, TEKNO PARK ve AR-GE merkezlerinin iş birliğinin yetersiz olması olumsuzluk yaratabilir.
- 24) Yaygın eğitim programlarında alınan sertifikaların uluslararası standartlarda geçerliliğinin olmaması bu sertifikaların önemsiz olarak görülmesine neden olabilir.

ÖNERİLER

- 1) 2023 Eğitim Vizyonu kamuoyuna ve uygulayıcı kesime çok iyi anlatılarak kabullenilmesi sağlanmalı ve gelebilecek muhtemel baskılara karşı iç direnç artırılmalı
- 2) Ülkemiz için eğitim adına büyük bir şans olan 2023 Eğitim Vizyonunu siyasi, ideolojik kaygılara ve popülizme kurban edilmemeli
- 3) 2023 Eğitim Vizyonunun bütçe yetersizlikleri ve bürokratik tıkanmalar nedeniyle hedeflerinden uzaklaşmaması için zorlayıcı mekanizmalar kurulmalı
- 4) 2023 Eğitim Vizyonuna inanan; genç, dinamik ve bu vizyonu taşıyabilecek yöneticilere öncelikli görev verilmeli
- 5) Öğretmenlerin yetiştirilmesinden emekliliğine kadar olan her aşamayı içeren, öğretmenlik mesleğini bütün olarak ele alan Öğretmenlik Meslek Kanunu çıkarılmalı
- 6) Oluşturulacak Ulusal Dijital İçerik Arşivi için sistem alt yapısı tam olarak hazır hale getirilmeli, okulların erişimle ilgili alt yapı sorunları giderilmeli
- 7) Bakanlığımızın 60 bine yakın eğitim kurumu olduğu dikkate alınarak kurumsal gelişimin izlenmesi için müfettiş sayısı artırılmalı
- 8) Müfettişler soruşturmacı ve kurumsal rehberlik/teftiş yapanlar olarak iki ana gruba ayrılmalı. Soruşturmacı grupta, eğitimle alakalı veya mali konulu soruşturmalar olacağı dikkate alınarak hem eğitimci hem de diğer alanlardan müfettişler bulunmalı. Kurumsal rehberlik/teftiş yapacak müfettişler ise kendi içinde okul öncesi eğitim, özel eğitim, din öğretimi, ilköğretim, özel öğretim, mesleki ve teknik eğitim vb. uzmanlık alanlarına ayrılmalı.
- 9) Ülkemizin ekonomik ve teknolojik olarak kalkınabilmesi ve meslek liselerinin değer kazanması için öğrencilerin ilköğretimden başlayarak yetenek ve ilgileri dikkate alınarak yönlendirilmeli
- 10) Dijital içerik üretimini desteklemek amacıyla her il bünyesinde branş öğretmenlerinin ortak katılımı ile dijital materyal havuzları oluşturulmalı ve toplanan bu içerikler il ve ülke genelinde ortak kullanıma sunulacak şekilde EBA üzerinden yayınlanmalı
- 11) Temel eğitimde ders kitaplarının içeriklerinin zenginleştirilmeli, kitaplardaki etkinlik sayılarının artırılmalı ve uygulamaya yönelik içeriğin bulunduğu kitaplar hazırlanmalı

- 12) Hazırlık sınıfı olmayan ortaokul ve liselerde dil dersleri (Arapça ve İngilizce) pratik günlük konuşmanın ötesine geçmemeli.
- 13) İmam hatip okullarında meslek dersleri ile akademik derslerin oranları farklı alanlarda üniversite okuyacak öğrencilere göre planlanmalı
- 14) Mesleki ve teknik eğitim müfredatları paydaşlarla birlikte sade, yalın ve uygulama ağırlıklı olarak düzenlenmeli
- 15) DynEd'in İngilizce eğitimindeki olumlu sonuçları göz önüne alınarak benzeri bir dijital platform, Arapça dil eğitimi için de hazırlanmalı
- 16) Fen liselerinde, klasik laboratuvar anlayışının yerine öğrencilerin düşüncü, araştırıp tasarlayarak üretmesine imkân verecek maker laboratuvarları kurulmalı
- 17) Milli Eğitim Bakanlığı ile YÖK arasında imzalanacak bir protokolle fen liseleri buldukları ildeki üniversitelerle eşleştirilmeli, fen liselerinde öğrenim gören öğrencilere mezuniyet dönemi sonuna kadar fen veya matematik gurubu en az bir dersten üniversite ile işbirliği halinde bir araştırma veya proje yapması zorunluluğu getirilmeli
- 18) Meslek liselerinde eğitim-öğretim açısından (başarısızlık, devamsızlık, disiplin, sınıf tekrarı, okul terk) en sorunlu sınıf olan 9. sınıfta genel kültür derslerinin seçmeli ve basit içerikli olması sağlanmalı. İşletmede beceri eğitimi için 12. sınıf beklenmemeli. İlk yıldan itibaren başlayarak, her yıl artan oranda işletmede meslek eğitimi başlatılmalı. Uzun yaz dönemi mesleki gelişim açısından boş geçirilmemeli, işbaşı deneyimine devam edilmesi sağlanmalı
- 19) Mesleki ve teknik eğitimde sektörle gönüllü işbirliği protokolleri yerine 3308 sayılı Kanun'da var olan stajyer ve kursiyer kabul etme zorunluluğu yaptırımları uygulanmalı. Okula kayıt olan, atölyeye giren ve sektöre işletmede beceri eğitimine giden her öğrenci sigorta ve emeklilik hakkına kavuşturulmalı
- 20) Meslek lisesi öğrencilerine mezun olduktan sonra verilen İş Yeri Açma Belgesi yanında faizsiz kredi verilerek iş yeri açma konusunda teşvik edilmeli ve bu konuda meslek öğretmenlerinin referanslarının göz önünde bulundurulmalı
- 21) Özel sektörün eleman istihdamında meslek lisesi mezunlarına kontenjan verilmesi zorunlu tutulmalı, mesleki eğitim almamış olanların sektörde çalışmasına izin verilmemeli
- 22) Atölye ve meslek dersi öğretmenleri işe ilk başladığı anda derslere girmeden zorunlu en az altı ay sektöründe işletmede çalıştırılmalı, deneyim kazanması sağlanmalı
- 23) Öğretmenlere yönelik açılması planlanan örgün, yaygın veya uzaktan eğitim faaliyetleri sadece belge almak için değil öğretmenin kariyerine destek olması için açılmalı
- 24) Öğretmenlerin mesleki gelişimlerinden çok ruhsal yönden gelişmelerine katkı sağlamak daha faydalı olacaktır. İyi motive edilmiş bir öğretmen, öğrencilerinin gelişimine daha çok katkı sağlayacaktır. Öğretmenlerin motivasyonunu arttırmak, öğretmeni aile ve öğrencinin gözünde yeniden değerli ve saygın konuma getirmek için hem maddi yönden hem de güven yönünden öğretmenlerin itibarı desteklenmeli
- 25) Okulöncesi eğitimde her sınıfa öğrencilerin fiziksel ihtiyaçları için yardımcı personel görevlendirilmeli, öğretmenin üst değışme, masa silme vb. eğitim zamanından çalan işleri yapması ortadan kaldırılmalı
- 26) Temel eğitimde kurulacak tasarım- beceri atölyelerinde görev alacak, öğrencilere yönlendirme yapacak olan öğretmenler eğitimden geçirilmeli
- 27) Öğretmenlere dijital materyal üretimi konusunda alanında uzman kişiler tarafından gönüllülük esasına dayalı kurslar verilerek kendini geliştiren teknolojiye adapte etmek isteyen eğitimcilere imkân tanınmalı

- 28) İngilizce öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adaylarının üniversite eğitimi sırasında en az bir yıl yurtdışında kalarak anadili İngilizce olan kişilerle irtibatı sağlanmalı
- 29) Elverişsiz koşullarda görev yapan öğretmen ve yöneticilere verilecek teşviklerin açıkça belirtilmesi ve öğretmenlik meslek kanunu ile güvence altına alınmalı
- 30) Ücretli öğretmen alımında somut kriterler belirlenmeli
- 31) Özel yetenekli bireylerin eğitimine yönelik tematik yurtiçi kamp merkezleri oluşturulmalı, yıl içerisinde özel yetenekli bireylerin yararlanması sağlanmalı
- 32) Sınıf öğretmenlerinin sınıflarında bulunan özel yetenekli bireyleri fark etmede yetersiz kalışı ve Bilsem tanılama sürecine yeteri kadar öğrencinin dâhil edilemeyişi nedeniyle, her öğrencinin en az bir kere tanılama sürecine girmesi zorunluluğu getirilmeli
- 33) Stratejik planlama sadece Bakanlık düzeyinde yapılmalı, eğitim kurumlarında Bakanlık Stratejik Planına uygun olarak Okul Gelişim Planı veya Okul Eylem Planı adıyla tek plan hazırlanmalı
- 34) Özel öğretim kurumları ile MEB arasındaki yazışmaların daha hızlı ve etkili olabilmesi için özel öğretim kurumları MEB yazışma sistemi (DYS) içine alınmalı
- 35) Destekleme ve yetiştirme kurslarında bilişimle üretim becerileri kazandırmaya yönelik etkinliklerin yapılabileceği derslerden kurs açılabilmesine imkân sağlanmalı
- 36) Yaygın eğitim kurumları tarafından verilen sertifikalar güvenli bir ortamda sınava tabi tutularak verilmeli, bu sertifikaların, kalfalık ve ustalık belgeleri gibi uluslararası geçerliliği sağlanmalı
- 37) Taşıma merkezi olan okullara, öğrencilerin taşındığı köyler üzerinden KÖYDES projeleri kapsamında finansman sağlanmalı
- 38) Okulların finansmanında okulları yaptıran kişi ve kurumlardan hamilik/sponsorluk modeliyle sürekli yararlanma yoluna gidilmeli
- 39) Hayırseverlerin yapacakları bağışlara ilişkin bürokratik işlemler en aza indirilmeli
- 40) Eğitime %100 Destek Projesi kapsamındaki KDV muafiyetinin kapsamı sadece bilgisayar ve bilgisayar türevi ürünlerle sınırlı tutulmamalı
- 41) Eğitim kurumlarına yapılacak bağış ve yardımların miktar sınırlandırılması olmadan tamamı vergiden düşülmeli
- 42) Kamu spotları hazırlanarak hayırsever kişi ve kurumların okullara finansman desteği teşvik edilmeli

SONUÇ

2023 Eğitim Vizyon Belgesi, okul ve kurumlarımız için yürütecekleri tüm çalışmalarda ilham veren, ufuk açan ve yol gösteren bir üst politika belgesi olarak değerlendirilmektedir. İl/ilçe çalıştaylarında öngörülen sorun alanları ve sahadan gelen öneriler doğrultusunda vizyonun icra ve eylem boyutu daha da güçlenecektir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın güçlü liderliği, Sayın Bakanımızın etki gücü ve ilham veren performansı ile 2023 Eğitim Vizyonuna inanan, genç, dinamik yönetici ve öğretmenlerle planlanan dönüşüm acele etmeden ama hızlı hareket ederek gerçekleştirilecektir.

Sözün sonu, işin başıdır. Hepimize kolay gelsin.